

Ամեն օր կհրատարակի: — Հատը առ այժմ 20 փարայ է: — Մայրաքաղաքին մէջ ընթանալով: ըլլալ ուղղովը 40 դրշ. պիտի վճարէ 100 թուոց համար. իսկ գաւառաց մէջ 45 դրշ. դարձեալ 100 թուոց համար: Թղթատարութեան ծախքէ ազատ ըլլալով: — Ծանուցման տողը 40 փարայ է մէկ անգամի համար: — Լրագրին վերաբերեալ նամակ և ուրիշ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել առ Տնօրէնն ի Կոստանդնուպօլիս Մահմուտ փաշա Գաշըզճի խան վերի յարկը թիւ 9:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ենցեալները ծանուցինք թէ Երուսաղիմայ ամեն Ս. Պատրիարքը երկրորդ նամակ մ'ալ գրած է Հապէշաստանի Թէոդորոս Թաղաւորին: Ե՛հա՛ այս անգամ կհրատարակենք նոյն նամակին պատճէնը՝ զոր Սիօնի գեկտեմբեր ամսաթիւերին մէջ գտանք:

Յանուն Հօր և Որդոյ և Սուրբ Հոգւոյն, մի Եստուած՝ յերիս անձինս:

Ի ծառայէս Եստուծոյ յԵսայի արքեպիսկոպոսէ և Պատրիարքէ Հայոց ուղղափառաց:

Եւ ՚Ն. Ս. Կ. Ե. Հափառ Թաղաւորն՝ որում շնորհուած են Եստուծոյ երախտիքն, որոնց և ինքն անդադար երախտադէտ է: Եւ Թաղաւորն՝ որ ի յարգի ունեւով օրինաց կապերը, անոնց կյենու սաստկապէս. և քաջ տրամադիր լինելով բարեարութեանց ապահովութեան և արդարութեան բարիքը բոլոր Եթովպիոյ ժողովրդեան վերայ կտարածէ: Ընդհանուր ուղղափառ (որդոտոքսոս) Քրիստոնէից պարծանքը, Սուրբանն մեծարգոյ և հռչակաւոր՝ ցեղաւ աստուածեղէն սրբութեամբ. կըօր մերում սրբոյ, մեծի կայսեր Թէոդորոսի, Թաղաւորին ամենայն

Եթովպիոյ և դերագոյն պահապանի աշխարհի իւրում: Յաւելցէ Տէր զբարի տրամադրութիւնսդ, զիպոս, զմեծութիւն և զբարեյաջողութիւն:

Յետ առաջի առնելոյ Կայսերական Մեծութեան՝ Չերում՝ զպատշաճաւոր յարգանս զմեծարանս և զօրհնութիւնս ըստ պահանջելոյ սրբոյ աւետարանին, որով լի է սուրբ Բեթլէեմ, Յորդանան գետն, Յիսուսի Քրիստոսի գերեզմանն սուրբ Սիօն լեռն, յորոյ վերայ գետեղեալ է Երուսաղէմ քաղաքն և բոլոր սրբազան տեղիքն, ուր կատարուեցաւ Քրիստոսի մարգեղութեան խորհուրդն. ուր տեղ է և սուրբ Յակոբայ Տեառնեղօօր եկեղեցին, յորում կայանան բովանդակ միջոցք մեր հարկանելոյ զուրու աղօթից ի կողմանէ իմ և բոլոր ուխտիս, որպէս զի մշտնջենաւորեսցէ (Տէր) զպետութիւն ձեր զարդացուցէ՝ զողովուրդն ձեր բարեմասնութեամբ, և վերջապէս զձեզ՝ զԹաղաւորական ընտանիսդ և զիշխանութիւն մեծի Եկեղեցայ լոռացէ երկնային օրհնութեամբ, և բարձր Կառավարութեան ձերում հսկեսցէ: Բայց յայսցանէ ողջոյն շատ նուիրեմք և ի սրբազան կրօնիցս և լիութի օրհնութիւնս որոյ աղբիւր է հաւատքն: Յետ որոյ համարձակիմ դնել յոտս Ս. Չ. Նախ՝ զնշանս հաստատուն

սիրոյ, որ արդէն իսկ յայտնի են Չեզ նամակիս միոյցաւ, զոր հոգ տարի առաքել մեծի Ս եհափառութեանդ մեր գերապատիւ Նուիրակ մեծարոյ Իսահակ Արքեպիսկոպոսին և մեր որդւոյն արժանապատիւ Տիմոթէոս վարդապետին հետ:

Երկրորդ պատիւ ունիմ ծանուցանել մեծի Ս եհափառութեան ձերում, որ Բարձրապատիւ մեծ Փոխարքայն Եղիպտոսի զարգացնելով իւր երկիրներն ամենայն բարեօք ապահովութեան և բարեմասնութեան, և հոն խուռն զիմող ճանապարհորդներն իւր առատութեան նշաններովն ճոխացնելով ցանկացայ տեսանել այն երկրին սիրուն զեղեցկութիւնները և այցելութիւն ընել նուիրական յիշատակարանաց՝ որովք լեցուն է երկիրն. մանաւանդ զարմացայ տեսնելով հոն տիրող բարեկարգութիւնն և ուրիշ զեղեցկութեանց մէջ այն բարիքներն որով բոլոր ուղղափառ քրիստոնեայ ազգերն լցեալ են բարեսէր մտօք: Ահ բոլոր այս բաժներս բան մի չեն արժեր բարեկամութեան և սրտաբուխ սիրոյ մեծամեծ զգացմանց, և ախնաճութեան այն մեծ ապացոյցներուն քով, զորս Ն. Բարձրապատուութիւն մեծ Փոխարքայն Եղիպտոսի իւր հոգաճութեամբն եռանդադին ոգւով կրէ: Չեր անձին դէմ և ձեր բարձր կառավարութեան բարեկարգութեանը, ի լրումն պարտուց դրացութեան՝ որք մասն համարին մարդկութեան, զօրոնք և մեք հոգւով չափ զգացած ենք:

Եյսպէս ուրեմն Ն. Բարձր. մեծ Փոխարքայն Եղիպտոսի տեսնելով որ Անգղիացի հպատակաց բանտարկութեան մերայ սոյն մեծ Տէրութիւնն բարեկամական բոլոր յարաբերութիւններն ձեր բարձր կառավարութեան հետ ընդհատելով պատերազմ հրատարակեց, և Եթովպիոյ դէմ մեծ արշաւանք և բազմաձևոն

բանակ մի ղըկեց ռումբերու հրացաններու և ուրիշ զէնքերու. և այս իրենցաւ մի էր, վասն զի նորա բարի կամքը ջանաց ի բաց առնել ձեր բարձր կառավարութեան մէջ ըլլալէք անկարգութեանց պատճառներն. ըստ որում բուն իսկ իրաց վիճակը բարեկամական յատակ աչօք դիտելով, մէկ կողմէն ձեր մեծի Ս եհափառութեան արժանաւոր եղած վարկման, յարգանաց և համբաւոյն պարտքերն կատարելապէս ի յարգի ունելով, և միւս կողմէն անապատէն անցնելու համար երկար աշխատութիւններն բռնութեան և զործողութեան միջոցներն ի կշիռ դնելով, և արշաւանք ընելու համար ջորքերն զօրսոյն Տէրութիւնն ունի, բոլոր այս բաներս մտածել տուին Ն. Բարձրապատուութեան իւր բարեկամական արդարացի զգացմանց մէջ որ Եթովպական կառավարութիւնն թէպէտև ունի զօրութիւն և մեծ կարողութիւն օտար յարձակմանց դէմ իւր երկիրը պաշտպանելու, այսու ամենայնիւ պիտի ստիպուի պատերազմելու, արին թափելու և բոլոր աշխարհիս խաղաղութիւն վրդովելու. բայց յայտնէն Անգղիական տէրութիւնն՝ Օսմանեան Դրան, Եղիպտոսի բարձր կառավարութեան և միւս Վրիժտոնեայ մեծ Տէրութեանց հետ բարեկամական յարաբերութիւններ ունելով, կրնայ այս մեծ Տէրութիւններէն օգնութիւն դոտնել, ինչպէս զիւրին է գուշակել, որովհետև բոլոր իշխանութեանց փառքն ու պարճանքն այն է որ հաստատուն պահուի ապահովութեան հիմունքն հաղորդակցութեանց մէջ. և աշխարհիս մէջ խաղաղութեան վիճակը շարունակուի, որքան որ այս խաղաղութեան վիճակը զանազան տէրութեանց մէջ ամուսնէն զօրաւոր միջոցն է քաղաքականութեան և ամենէն հաստատուն երաշխաւորութիւնն ընդդէմ խանգարման:

Եւ յայնչ ուրիմն վատհանելով բարձր իմաստութեանն որ շնորհուած է Չեր ան ձին, և արդարացի խաչեմութեան սկզբանց կիրառութեան վերայ, Կ. Բարձրապատիւ մեծ, Փոխարքայն Ազգիպտոսի պատշաճ համարեց ուղղել առ Չերդ Ս. Եւհափառութիւն մտերիմ սիրոյ նամակ մի, յուսալով Չեր վեհանձն սիրտն յայն աստիճան գրաւել որով Չեր անձնական արամտութիւնն և թաղաւորական մեծահոգիութիւնը ցոյց տրուի՝ արձակելով բանտէն Անդղիացի կալանաւորներն իրենց պարտուպատշաճ նկատմունքներով, և այս ուրիշ բանի համար չէ, այլ նոյն մեծ արշաւանին գեշ հետեւանաց առաջին առնելու, որու վտանգներն ու չարիքները ղեւերին է իմանալ որ և է բարեմիտ մարդոց, և հաշտական յարաբերութեանց հին կապերն չորոգելու և աւելի ամրացնելու: Կ. Բարձ. մեծ Փոխարքային Ազգիպտոսի բարի զբաղմունքներն հաստատուն կեդրութեան մի ապահովիչ յայտարարութիւններ ըլլալով, համաձայն են մեր յորդեռանքն փափաքանաց և անձնական դադափարաց զորս յայտնած էինք մեր նախկին երկու նուիրակաց միջոցաւ զորս կանխաւ առաքեցինք առ Չեր Ս. Եւհափառութիւն, միջնորդութեամբ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ առաջնորդեց մեզ ի շաւիղս հեղութեան, յանձնեց զնաղաղութիւն, զբարի կենցաղ, և պարտիք դրաւ մեր վերայ օտարասեր լինելու և վեհանձն առ հիւրս, իրեւ սրբազնագոյն պարտիք որով ընդունելի կը լինին այս աշխարհիս մէջ մեր ուխտերը:

Ըստ որում Չեր Օգոստափառութիւնը ուղղափառ անձանց մէջ ամենէն բարեպաշտն է և մի ի բարձրագոյն աստիճանաւորաց որոց վերայ կրնայ մարդս վստահ լինել իւր բարի կամաց զօրժաւորութեան մասին, Չ. Ս. Լաւ կճանչէ

որ անոնցմով կիփառաւորիմք մեր մասնաւոր կերպիւ, և թէ շահ և օգուտ է մեզ Աթոյական տէրութեան բարեկարգութիւնը ընդ հովանաւորութեամբ Չ. Կայսերական վեհափառութեան, անկախ ի սրբութենէ անձին Չեր և սիրոյ որով կապուած էք Սուրբ Գրոց սկզբանց հետ, որովք ինչպէս կկարծեմք հոգեւորուած էք, նմանապէս պատշաճ դատեցինք փառաւորիլ բարեկամական զգացմամբ որ կապած են զմեզ, և Կ. Բարձ. մեծ Փոխարքային հետ խորհրդակցել ձեր հատրնտիւր և արժանաւոր յատկութեանց վերայ, և այն գեղեցիկ անձնական արժանեաց խորհրդակցութեան պարտքը կատարելէս յետոյ, պարտաւորութիւն համարեցինք նաև ուղղել առ Չեր Ս. Եւհափառութիւն զառաջիկայ գիրս, և առաքել առ բարձրագոյն արքունի Գուռն ձեր՝ առ ի յուշ տնել նմա թէ ոչ դադարիմք մեր բնաւ առ Եստուած ուղերձելու մեր անկեղծ աղօթքն վասն Չեր, և կատարելապէս համոզուած եմք թէ Եստուած այնպէս զարդարած է զՍրբութիւն Չեր իւր աստուածային պարգևներով, որ Չեր Ս. Եւհափառութիւնը պիտի մերժէ անտարակոյս ամեն վատ գործերն և իւր մաքուր խիշճը չպիտի բեռնաւորէ փոքրիկ չարութիւն մի ևս հասցնելով Եստուծոյ անկեղծաւոր: Թէ պիտի ներէք նոցա մեզաց, և պիտի բարեհաճիք անարատ պահելու, ինչպէս որ կվայելէ, մեծ և հռչակաւոր տէրութեանց պատիւը՝ բարի յիշատակներով և անթերի պահպանութեամբ:

Աւստի հօրի չեմ համարիր կրկնելու յայսմ մասին իմ աղաչանքներս, վստահ լինելով Չեր արժանեաց, գոհ կլինիմ միայն հրաւերել Չեր Սրբութեան վերայ ամենասուրբ Արքորդութեան օրհնութիւնքն, օրհնութիւնք որոց խորհուրդը

բոլոր գերազնիւ և արքունական գերդաստանին անդամաց վերայ կանցնել և բոլոր անոնց որոնք առանձնապէս ստացած են հողեորական սէրն և արժանի հանգիսացան աստուածային օրհնութիւններն ընդունելու :

Ապասելով դարձի մեր Վուերիակց Չեր պաշտպանեալ երկրէն՝ ունելով իրենց հետ ուրախութեան շորհաւորութեան և Չեր Ա. անձին վերայ գովաբանութեանց շնորհակց, որ ինչպէս կ'ըստամ ըստ կարի շուտով կտ պիտի դարձնէ մեր կարօտակէզ փափաքը լեցնելու : պատիւ ունեիք զեզուլ ի վերայ Չեր զօրհնութիւնս մեր, մանաւանդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Բրիստոսի, և խնդրելու ի նմանէ որ շարունակէ ձեզ իւր բարիքն, պահելով զձեզ և զամենայն սիրելիսդ ձեր յառողջ կեանս :

Բրուսիոյ Թագաւորը՝ հռոմէականաց կողմանէ իրեն՝ մատուցուած աղերսադրի մը պատասխաններ է թէ՛ պիտի աշխատի Պապին անկախութիւնը ապահովելու :

Եթէ ստիգ է այս լուրը՝ Պապը բարեազդ պիտի ըլլայ՝ Բրուսիոյ պէս հզօր լուրերովն մ'ալ իրեն պաշտպան ունենալուն համար :

Եւ մերիկայի Հիւսսօն նահանգին Քանաան քաղաքին մէջ տուն մը այրելով, 12 տարեկան աղջիկ մը բոցերուն զոհ եղեր է :

Եւս աղջիկը 5000 տօլարի ապահովագրուած ըլլալով, հայրն ու մայրն ընկերութենէն պահանջեր են յիշեալ գումարը : Ասկայն ընկերութիւնը կասկածի երթալով, կառավարութեան միջոցաբնութեան եւր, և վերջապէս ստուգուելու է թէ իրեն հայր ու մայր ներկայացողները կեղծեալ են և աղջիկը իրենցը

չըլլալով շահագրգիռութեամբ ապահովագրել տուեր են զանի, և ապահովագրութեան եռամեայ պայմանաժամէն 12 օր յառաջ խեղճ աղջիկը ողջակեղեր են 5000 տօլարն ընդունելու դիտմամբ : — Սոսկալի ոճիր :

— Պուրբէշի աւատրիական ընդհանուր հիւպատոսը Եթէքի դեսպան անուանուեր է :

— Օտար տէրութեան հպատակ եղող բայց Գաղղիոյ մէջ ծնած մարդիկ այսուհետեւ անխտիր զինուորութեան պիտի առնուին և պարտաւոր պիտի ըլլան բնիկ գաղղիացի զինուորացի համաձայն վարուել : Եւսպիսի կարգադրութիւն մը տալուին և ոչ մէկ երկրի մէջ տնտեսուած ըլլալով, Գաղղիոյ մէջ դառնալով բոլոր օտարականաց վրայ տխուր տուաւորութիւն մ'ըրեր է :

— Յունաստանի Թագաւորն ու թագուհին 500 ական հատ անեղնաւոր հրացան սպայեր են, ծախք իրենց անձնականէն հատուցանելու պայմանաւ :

Հեռագիր մը կ'անուցանէ թէ թագուհոյն հայրը՝ Աոստանդին Երչիդուք՝ նաւատորմով մը իրեն այցելութեան կուգայ :

— Կարիպատի յայտարարութեան մը իտալացոց իմացուելով գարնան մեր ձենայր, կ'պատուիրէ եղեր որ պատրաստուին : Հետեւաբար կ'ուշակուի թէ Կարիպատի տակաւին ևս վհատած չէ և առաջիկայ գարնան նորէն ոտք ելնելու պատրաստութիւններ կ'անէ հիմակուրն :

— Բրուսիոյ զօրաց գունդերէն շատերը կ'փախչին և զաղղեական գունդերուն մէջ կ'մտնեն եղեր :

ՏՆՕՐԷՆ ԵՐ ՏԵՐ
Ս. ԱԼԵԱՍԵՆՆԵ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԴՊՈԼԻՍ
ՏՅԱԴՐՈՒԹԻՒՆ Ե. Յ. Ե. ՄԻՆԵՍԵՆ